18-ter Jahrgang Nr. 100. Jüdische Pester Zeitung. Freitag, 27. August 1886.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden östr. W.
Halbjährig 4 Gulden östr. W.
Vierteljährig 2 Gulden östr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 9 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 4 Guld. 50 kr. ö. W.
Vierteljährig 2 Guld. 25 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאליטישעם ארגאן. ערשיינט וואכענטליך דריימאל.

רעדאקציאן אונד אדמיניס-טראציאן בעפינדען זיך: בודאפעסט, האכשטראסע נומ. 1, פראנומעראציאנס-פרייז: פיר אסטערייך-אונגארן גאנציעהריג 8 גולדן אסטר. וו., האלביעהריג 4 גולדן אסטר. וו., פיערטעליעהריג 2 גולדן אסטר. וו. פיר'ס אויסלאנד גאנציעהריג 9 גולד. — קר. ש. וו., האלביעהריג 4 גולד. 50 קר. ש. וו., פיערטעליעהריג 2 גולד. 25 קר. ש. וו. פראנומעראציאנען ווערדען יעדען טאג entgegengenommen. אננאנצען ווערדען נאך טאריף בערעכנעט.

בודאפעסט, פרייטאג דען 27. אגוסט (28.) התרמ"ו. Erscheint wöchentlich dreimal. אכטצעהנטער יאהרגאנג נר. 100. 1886.

פאליטיק.

עס איז נעמעהר איינגעמאכט, דאסס דער זיעג, וועלכען רוסלאנד דורך דאס בולגאריש דאָ-ווֿאלק'ען ערהאלטען האט, איז נישט אבער נאכט אין אינע אללשטאנדיגע נייערלאנג דעס רוסישען אינפלוסעס אין פיינע אנדערען. זאָנדערן אויך אין בולגאריען אונד סערביען, וואו מען זיך בעלטע רוסלאנד אונד דעסען אנהאנג אבער דען שווירען דעם רוסענפיינדלעכען פיהרען אלעקסאנדער; דאס נעזונדע פערנונפט דעם בולגא-רישען אלקעס, דעסען לעבע צו זיכעם מאכען דען פיהרען. האט יעדאך דעם רוסלאנד פערראט-שהאפט דאס וכדאוס האנדיערק פערפראבט. דאס פיינדישע נעזיכט, אלס וואס אין עבענוא אהעם ערדייבט, אלס וואס שנעלל עכשטאנדען וואר-דיגע נעגנערשאפט — נ ו ר ק ג ע צ א - ג ע ן" אונד הערוים וואורדע דאס נעגנשטאנד בעשטענדיגער אים פ א ר ו ל א ו ן" (ווער-בער אויא נישט מיט אין פערפאסט וואר) ג ו ר א פ ר א ו ן אונד ס ט א מ ב ו ל א ו ן. נעבוי-דעט דאס נעגנשטאנד האט אוך בעדייטט אין נייעם מינסטעריום עהנאנגט, נאכדעם וא אינע דעם פיהרען נעמסטיג פ'אללמאצי'אן אן דאס בולגארישע פאלק פרלאסטען האטטע.

וא פיהרט אלעקסאנדער אוס, נאכן נאך אים מער נישט מיט בעשטממטהייט אננעהמען וואורדע, נאך איינע: דעפעהלט אללע בעפינדען זיך דעם רוסלאנען נאך בולגאריען זוריק. וא פיהרט אלעקסאנדער עסט נאכשאנדיך אין דעם מיטט לעהיילע פ'אללטען אללשטאנדיגען זיך: דער נעגנערשאפט פ'פוהר, אללע פר וא רוסלאנד נאך בולגאריען בעשלאסטען האבען. דאס איינע שטעהט פעסט, דאס דעפיטאציאנען אללער האנ-דעטהיל בולגאריע עגם דעם פיהרען עגטגעגען זען, אוס א ן נאך בולגאריען צוריקבערופען. אין דעמפרע פ'יינפלוסע נעפטען איינ דעם באהנהאפע אין נאך בולגאריען צאהלרייכע אנהענגער פון דער רוסלאנד פיהרען, וא אבער נישט פ'אללטע.

דער לעפטעת אוס פ'אללען איז ב ו ל ג א ר י ן צוריק. דאסס וא נישט אבער, דאס דעפט אונד וא האהרטיס אוס דעם מאפפע נעגנען וא שנארף לינע אונד דען שאללבען פער-האסט זוגעדיכט הערפ'אללען אב פ'דעם אלעקסאנ-דער נאך בולגאריען צוריקבעקעהרען אבערצייפ עגנעגט איז, אוס נעגנן וא פ'יינען אנטרינגן, וא נעגנן אוהן אוס הינטערהאלט נעפפאנגען ווערדען, אנצוקלאפפען, דאס איז אינע אנדערע פ'אללע.

וא בידען נאכפולגר ד י ט ש ל א נ ד פ'דעם אונד ר ו מ א ר ק, האפפען נעפטערן אינע צוזאמענ-קונפט אין פ'אללען, וא וא "ל שטרעבע נאכ פערינען הויפטצוג. וויפע וויכע דאפ'עריגען פ'אללען פ'דעם בומאדע אונד דיא נישט נעפטע-דעם פ'יינפלוסע עם דיעזע איין. בויא וועלכעם וא מיטפראפעללע וא פ'יינפטע אוד וא ר פ'ס-טע הינזע שפיעלטע אוך פערלאנגען דעם וויפטען דער פ'אללאנגען וויאדע אוך וא אפפערפיינ-

הימנע נעשפיעלט. פ'דעם אוך פ'דעפטען ביזמארק בעגלייטפטעגן דיעזעלבען מיט לייטען בייאללפי-פען. אויך דער דורכריוט זאלל בזמארק אין ר י נ ג ע נ ם ב ו ר ג אים צוויא אידר נאכטם מיט דעם אפטערייכיש-אונגארישען מינפטער דעם אי"פערן, גראפען ק א ל נ א ק י אינע אינפטער, דערזעע נעהאבט האבען — אים אלל דיעזען אים, שטאנדען שרינפט מאן, דאפפ דאס דייא-קאוויר. בינדט אינע ג ע פ ט י נ ג ע ן פראדען האבע, דאס דיא פ'אלנאנג אן בויפאיזען אוך דיא מאכ לפטען פ'אללען דערזיעלבען דען הויפטע פ'דאכ-טפאפ צוייפטען בזמארק אוך נעפט בייפעטצע, אוים זערפטפע'יפטאנדיק.

דיא אבזעטצונג דעם פירסטען אלעקסאנדער.

אבער דיא פ'דאנאנג אן זא'א אן דער נאכט אפם זאפטאג אוף זאנטאג וועפטע עפטצע דיא זאהרענדע אינצעלהויטען בעקאנפט.

"דער פירסט אלטע אינגאנג אונד שטיגען דעם שלאפטפם בעוופטצע וויכדען, ע"ייאפטע אוף דאס נעריפט אן דאפבאפטער. דער אים פ'דאפטער שלעף. דיעזער האפטע קיפ אינען בריף פון דען האפ'ים נע"א-פע, אים אים דיא לאנג פ'אללפאפטען קראפ וויכדע, עם פים בע-מעפטע וועדען, דאס דער פירסט אם פ'יינפ-פ'פיפטפאנם אינען אנאנטען בריף עהאללטען האבע, דער אוך "אנטפ, דער פירסט דעפטען פ'יינפ-פ'פיפטפאקקאנטפ בעקאנפט איפ, לאפבע אינער דיא דאהינג, דאס דיא זינען פערפ'יפטען אוד זינען פ'דאנען אוף — אוד וואך דאס פ'יבען אין בריפ'דאפ. דער בעאפטפ שטאנפ אוך דען האפ'ים נע"פע, אים פ'דאנען אוף, דעוועגען פ'דאנען פ'יפטפ פ'דאנען פ'יפטפ פ'דאנען פ'יפטפ

אדאלף ראָטה

הערר, אינ קנאבענקלויד ער-לאנער בודאפעסט, האנדשראפסט, קאלקאפעריע. עמפעהלט זיך וואהלאפאסאר-טשטעס לאנער פאן זאָממער- אונד הערבסטאנצוגען

זא איך האוזן, גוללעסט, אובערצויהער, וויגשטע, פאללעמאנס, האוילאָכס, מעקסקאנער, שאפאדע אונד רייזע-פלעצע, זא ווי א קנאבענקלויד ער (כלי חשש שעטצו) נאך ניעמאלס פאוו צו דען בילליגסטען פרייזען.

בעשטעלליגען נאר מאס וועדען בינגען 24 שטינ דען מיט אויסנאמט שבת אינד יום אנגעפרשטנס.

צאָהנע

אינ נעבעסט וועדען נאך דער בעסטען אמעריקאנישען מעטהאָדע פרפשטינס, פריוט בילליגסט.

אויך אויף דאטע.

J. BARNA, Budapest, Waitznergasse 24.

האכפרימא כשר סאלאמי

אין בעסטער קוואליטאט פרהויגדט איך צו 90 קר. אינר 1 פל., נאוט-סאלאמי 1 פל. 20 קר., ווי-נאריעדער 1 פל. 20 קר. פפר קילא, זא איך אללע נאשטינגען וויירסטע, זעכפשויט, שינקען, צונגען, שפעקק, מאריוי, צו דען בילליגסטען פרייזען. פראוויזיא-אויפטאג וועדע מאן נע- — W. Haas, Budapest, Königsgasse 4. פאללינסט.

דאוולבסט וועדען אנשער דער לישינג דעם הערען ס. מאך, וואריע שמאקהאפט שפייזען אאן 12 בין 35 קר. אין נאכפאל אויסוואהל, וואוי דירעקט פרם מארצעו-כויר אינר עכטע אנגער נבראינט-וויינע פראבירט. וו. האאס, קאניגסגאסע נר. 4.

פרויענשאָהויט!

מיינע אאן שיר וועלכפס ערפונדענע אונד ערצינגט גענוכטס-מאָמעל וויקס אויסנעהמענדע נגענן דיא היהיס דער הויט. ביא דאמעריקאסטען לע- בענס-פלעקפען , וויס- מעלן, ביא אבנארמער דאטהע דעס נעזיכטס אונד דער נאוון, קוין ביא מאכט דיא הויט רויך אונד מא- כעללאָ — מאדמאזעללע גרעיא, אויך שאנהויס פראקטיבא, בעניגטפס יטאָן וויס 2 יאהרען מיינע אאן מיר וועלכפס ערצינגט גענוכטס-מאָמעל 984 אנערקענונגספשריבען לינגען ביא מיר צור אינ- זיכטפאהרט דעס נעפרדשטן פיכלוקפס אויף. אויצער אונר אללין נור אאָס ערצינגר צו בעציהען.

פרייז: 1 קלינער טינגעל 70 קר., 3 קלינע טיי- נעל 1.80 פל., 1 נראסר טינגר 1,20 פל., 3 נראסע טינגעל 3 פל., 1 יטשק וויגט 40 קר.

Lefkowits Tóbiás.

Budapest, VI. Bez. Königsgasse Nr. 36.

קיין מאנגליידען מעהר!

נליכצייטיג שליטעט אך מיר, אדונן מיינע מאנגע- אונר פעבערראשפן צו עמפפעהלן נינען מאנגל- לידען ערפר אין, בעזון- דערס אבער פרנען מאנגע- שויאבע. אספעטיטלאָ- סיטי, מאנגעלהאפטי- גען, האלס, מאנגלאמאר- מארבר-קנגען, ואנר- אונר שטיפמוטטערליבע, נינגען מאנגל- דיזיין אין אפרנע אבערמא- טונג נעגענטס אאן שטינען אי- נפרשטאנדנן עמפפעהלן.

פרייטע: 1 פלאשען 1,00 פל. 3 פלאשען 3 פל., 6 פלאשען 5,50 פל.

פראוויזפטפלטנגען ווערדען נינגען אין- זענדונג דעם בעפראגנס ערטפ שפר נאבנאח- מע ערטהיילט. — מאנגיד דירמאניער אפטס- פפיוואדט נאך אללען ווילטפטיילן.

LEFKOVITS TÓBIÁS.

וועגען מאסענדעמאָירונגען

עבענערדינגר ל. אונר ווישאקק האתער הייזער פרקויפט זיך

שטוינענד בילדין

בימאטער-אָה, דאשטוהלהאדיג, דיפפעלר בימפ, ברעפטפער, לאמטען, מערדינג הונ- דערט דאפפעלטע אונ אינאמנט פענפטפער מיט אי- אהנג שמאלפטען, מערדינג הונדערט ציממער-, קוכען-, שפיזי, מאפעטפ- אונר מאלי- טורען, אין אונר אויפאנדונג נעווארד- טורען, נאנגע אונר פענפטפר-נוטפטער, בינגען העלהימער פלאטטפ, מהאָרע אונר אינבירוויפט ארבע אים בויאמנט אינישאנונגע ארטיקעל.

Näheres in meiner Bautischlerei und Baumaterialien Hauptniederlage

J. SOMMER,

Budapest, VI., Waitznerstrasse 51.

דיא נייעפטע ערפינדונג

איזט דאס נאך נראפפפאר נא- אונר אוים אפרי- נא נייפנבענפע- פע פלאפטיפע בוכפנאדעאן פאָ ל ינ ע ר.

וואהל פיר הערהן אלם אויך פיר דאפען פונד אונר קונדער, ולכנפם אוים אהנג ערדרען אוים רייזנם נימפי קונפלר קאנפטרוארט אונר דאס דען צוויפעק, דאס עם ולכפפם דיא ערפאלפפפטען בריכע אין קורצפפטער צייט אין דיא נליכע לאנג בריננם.

דייזע: אריגאנצ 7—6 נולדען, דאפפפלטע 15—10 נולדפי פיר קינדער אום דיא האלפטע בילליגער.

אין נראפפם לאנגפ אין מיטפטרפטיגען, לוזפ-פאלפטער בפפפ-אינלאנגן, נומפי-פטרומפפען, אונר אללער נומפי- יאהרנע-אראטקל. — בייא בריכאנדערן בפפפט אנצוגבנן אב רעפפם, לינקפ אדער דאפפפלט, זא איך דיא לייבוני פע.

MORITZ POLITZER, k. k. Bandagist,

Budapest, Franz-Deákgasse.

Eine Depesche

(אוים נענק אין דער שוויין)

בעאוספראנפע מיר. 860 פטיק וואנדערבארע, פיינ- פטע, עכפע שוויינע-נרקע,

רעמאָנטאָאר-אוהרען

אוים ערפען פרייז שנעלפטענם צו פראָהפיפע. דיפנע אוהרען וועד צו האבען אוים פיינפטע נקקאל, אם בוינפר אהנג שרייבפעל צום אויפצירהען, מים קיאנע אינר מעאנישער צויגראָארויפונג, קריפטאללגלא- אינר פענדערנענטע, מים אויגען וואָרט, נפטע, נעדרענגלע אונפפרוויפטפרוכע אוהרען, פיר דיא עויינקליים אוים רען מאָעלהאפטפן פרייז אאן נור

fl. 5.75 kr.

דיפפעלבע רעמאנטאָאר-אוהרען אוהר אוים

עכטעם 13-קאָטהינגען זילבער

מים פיינפטע נראויירפטם נפהוזע, אאן קי- קן מינגאמפפע נענפראָם, קאָמפטע בראָם פר. 9.

דיא בעפטפלטונגן וערדען נענגן דאפפפע אדער נאָנאהמפע פרהלטונג, וינפטראויערנדע אינפנעמוויפט אָרער אויך דאס נעלר רפפונדפ דורך פפפטאָמפ.

Genfer Taschen-Uhren-Filiale,

Wien, Hundsthurmstrasse 18 91.

בייא זיעלען אייפשפעלונגען מים האכפטען פרייזען אייפנעגענט.

פראמיירט ווינן פראמיירט ווינן 1885

אוויז פיר דאמען

פאן אויפשפעללונג קונפט אי פשפעללונג נראָפפע וילכער פרפאולט.

פראמיירט לאנ- דעמאויפשפעללונג בודאפפט 1-85 נראָפפ אויפשפעל טונגפמפראלרייע פיר קונפטריכע ארבייט.

ווילהעלם ריפאנעק

שפעציאליטעט פיר דאמען-שניידט אונר פריקירען פון פיר-פיר פאן 56 פל. אויפי- נאנצע פרריקירען פון פיר-פיר פאן 12 פל. אויפיאיפט. נעטע נאניטי- נעפרם ווירד אלטע ווייפערנע פי פטפטיפפע אלטע שניידט פיערטען פר פאן 3 פל. אויפי. דאדב פריקירען פון ריקקוויפרפנעם תאר אונר

טע דיא דאניידישע מיט 40 שפּאַנן פֿערשחויגען, אבער שאָן נאך זיינען מאַנען מיסטע ער זיך פֿאר דען גוטבמאנטען 800 כריסטוסשפּאַנן דער שרעקן בין נאך באשט צור קקציתען. דעם מאניגע ערשחיטע מאמאי דען דרינגעדען ראשה, פֿאן סילעמאן, יענן איך אים פֿרייז נראסער אפּפֿער, דען פֿייגען צו ער־בישטען. דיזעזן אנטראג ייאנשטען דיא מאנגער דער רעגירונג דען האבשטוגען אדערינען ניכט צו מאכען, דער מאניג ירכבסט, אין שמאבטונגר, אינגשטייללרצער, 20 אלרינגר דעם לעבענם אים לינג דער שאן פֿרוה דען פֿרידען דעם לעבענם אים אבער־מאפֿ נעפֿראנט. (א דאשטע עם דיא נעי־ דערטראבט דינער אומגעבונג נעיאללט. דאס דער מאנג אינדעזונג אינד דיא שאן פֿרוה אן דער פֿרוה דער זונד פֿערנראבט. דאשט דיא אומא פֿרייר דאס פֿאלל אייסווינגן אינד אידע מיסייטשאפֿט פֿאדשפֿרען דען מאנגן). עימאנגט דיזיד דיא נראסע דער נעפֿאדר, אינד דא עי זיך אייך אבערצייגשט, דאס דער אדעל זיך ניכט דיזי, דען יייללי, זא דאנגע עי זיך ניכט אינם לאנגר בע־ נינט, שטעלדטע זיך אם 20. יללי אן דיא שפּיטצע וויגער 1920 דייטער אדער דער 2500 פֿיסטר־פֿפֿען, דיא בארן בורדיטיא אן מאדרין, אינד באדשטן נעואמפּעלט. דען פֿאדשטן בעאי־פֿפֿראנטע ער־נאטיט אינעם שטיללי דעם אדעלינגן העזערדעם נאך עפּסטע צי אללען דא דער סורשאן, דער זיכטעדע איך בירא לאנוגע, דיעי דיסטיגע נעגנען עפּסטע נעגאמפּטן האשטע, דא ע־דראדטען אבער דיא אדעלינגן. נאך עפּסטע. ניכט נעדען צי אללען. דא דא ניי אים דאנגר דעם דאנגם צי דאפֿפֿען פֿערפֿפֿלוי מעט דייען. „גוט דענן" אנטע דער הויפֿאן פֿער־ שנאדנטע טעפֿפֿערנטע דאנט: „אך. עהע דאס דיך אדרעם מיט מיר אישרעדען מאכטע עם דיא דענן מאנגן נעדע אך מיט נאפּטעם הילפֿע ינרבסט דאדען, „אדי אידר אידך צי נעדען פֿרבטעם". אינד אם 14־טע אינסט בעגאם עך דיך מיט דייגם העע־ דן, דאם בעריסט איך 20־טייגר מאני אננע „אכסע: „אך, נעגען מ א ד א ש. אין דיער דעם טרעקנדערע עגאנענגעגנעטרעטען. איך דעם דייגע עדאנטפּע עך דען ערבעטאפּ פֿ י ל מ א־ איך דען „אכמטהגען „אידדען דאן דיעבענבדיגען „אדאנ כ א פֿ א ל י א צי דען אבערסטען אנפֿידרען דיגם העגרם. (מאפּאלי־ שטאנד ביא כענגרדן מיט 14000 מאנן אייסרלעוט נער טיפֿפֿע).

דיים „אי דיא אינגאריש אדמעע אן דער נענענר פֿאן מאשש אננלאנגט. אלם אייסניר־ שאפֿטער דיא טירערבאשטאפֿט בראכטען, דאס דער טילאן דער עפּסטע נידערנעבראנגט האבע, נאבדעם עך דען נראסטען טהיל דער בעיאהנער

א יבער דיא קלינע שפּרענגען דיעם. דען אנדערען טהייל אבער אלם שקלאפֿען מיט זיך שלעפּפּט. נוג־ מעהר דעם אונגארישען העערע נאך מאראטש ענט־ נענגעצויגען. אין דיעזע נאכריכט דען ענטבראנטע דיא קריעסרוס דעם העערעם וויהרנם עטצט נאכ־ דעם אייניג אבטהיללונגען מראשטיער אלדאטען וך אננשלאפֿטען האבען. אים 25־טיזענר מאנן בעטשאנד.

אם מארגען דעם 29־טען אינסט. עם יאר אין שאנער טוהיגער זאמעמרא. שטעדטע זיך דאס אינגאריש העער אינע מיללי פֿאן מארטש אן שאנ. ר שראבאדענג אין. דער דאנג אינד מאמאי בעטבטיגטן דיא רעגימענטער אינד גע־ יראטען אבערהלן דען בעפּפּטן נסט דיא טר־ ריטען העערפֿטילען בעזעטצטן אם מארגן דיא הויער נאבפּט מארטש. דיא דיא אינגארן בוהער צו בעזעטצן פֿרדוטט דאשטי. טראשדעם זיא הויער צייט נעגנג דאשטי. פֿאן דיזען הויגלן דאנג־ טען דיא טירמען דאם נאנצע אינגאריש העער אבערבליקטן. נעגנן מטטאג דאנגט מילימאן זעלבפּט אן. אינד הויפֿט וואפֿרט קריפֿבראטי אינד אם אירד נאבמיטאנם עדרראנטען דיא קריגפֿפֿראפֿפֿטן אם צייטן דעם אנגריפֿפֿען.

דאנג הייזיג לעם זיך זאנצער אינד העלם רייבען אינד אלם עי דען דעפּצבראפּפּ. אינד בעגאנן דעפּפּטי צי צישטרין. עם יי אינץ פֿאראנטג דעפּטן יאם דאמטן זאלפּט.

יי א אין יירדער אדקאן שטרעפּטן זיך דיא אינגארן אייך דיא טירטישטן העערפֿטילען. דראנג־ טען דיא טירקיפּר אינד בעגאנגן דיעזע צי פֿפֿראנטן. פֿלאטפּלוך עיצטפּטעדיפּ דיא עדרנ־ 300 טירקישע דאנאנן. דיא בי יפּטפּט דיא אינגארן רוהיג. הערגלאפֿטען דיפּפּטן. בעגאנגן פֿיער אינד פֿערבינבטינג נעגנן דיעזע צי שפּיגן. דיא פֿאר־ אייסילנדרן קערטטן אם אינד יסטטן אן אירער פֿיכט דיא אינגן נאבדראנענדרן מיט זיך, א דאם אם אינגארישען העערע אינע טערקע. טיטע פֿערטיבינג עגשטאנד. אינד דיא שלאבט, פֿאן דער דאם פֿערדע אבדינג. דאר דער הויפּטמאן אנדרעם אינד דען אנגשלאפֿטען האבען. אים 25־טיזענר מאנן בעשטאנד.

אם מארגען דעם 29־טען אינסט. עם יאר אין שאנער טוהיגער זאמעמרא. שטעדטע זיך דאס אינגאריש העער אינע מיללי פֿאן מארטש אן שאנ. ר שראבאדענג אין. דער דאנג אינד מאמאי בעטבטיגטן דיא רעגימענטער אינד גע־ יראטען אבערהלן דען בעפּפּטן נסט דיא טר־ ריטען העערפֿטילען בעזעטצטן אם מארגן דיא הויער נאבפּט מארטש. דיא דיא אינגארן בוהער צו בעזעטצן פֿרדוטט דאשטי. טראשדעם זיא הויער צייט נעגנג דאשטי. פֿאן דיזען הויגלן דאנג־ טען דיא טירמען דאם נאנצע אינגאריש העער אבערבליקטן. נעגנן מטטאג דאנגט מילימאן זעלבפּט אן. אינד הויפֿט וואפֿרט קריפֿבראטי אינד אם אירד נאבמיטאנם עדרראנטען דיא קריפֿבראפֿפֿטן אם צייטן דעם אנגריפֿפֿען.

דאנג הייזיג לעם זיך זאנצער אינד העלם רייבען אינד אלם עי דען דעפּצבראפּפּ. אינד בעגאנגן דעפּטי צי צישטרין. עם יי אינץ פֿאראנטג דעפּטן יאם דאמטן זאלפּט.

יי א אין יירדער אדקאן שטרעפּטן זיך דיא אינגארן אייך דיא טירטישטן העערפֿטילען. דראנג־ טען דיא טירקיפּר אינד בעגאנגן דיעזע צי פֿפֿראנטן. פֿלאטפּלוך עיצטפּטעדיפּ דיא עדרנ־ 300 טירקישע דאנאנן. דיא בי יפּטפּט דיא אינגארן רוהיג. הערגלאפֿטען דיפּפּטן. בעגאנגן פֿיער אינד פֿערבינבטינג נעגנן דיעזע צי שפּיגן. דיא אר־ אייסילנדרן קערטטן אם אינד יסטטן אן אירער פֿיכט דיא אינגן נאבדראנענדרן מיט זיך, א דאם אם אינגארישען העערע אינע טערקע. טיטע פֿערפּפּטינג עגשטאנד. אינד דיא שלאבט, פֿאן דער דאם פֿערדע אבדינג. דאר דער הויפּטמאן אנדרעם אינד דען אנגשלאפֿטען האבען. אים 25־טיזענר מאנן בעשטאנד.

אם מארגען דעם 29־טען אינסט. עם יאר אין שאנער טוהיגער זאמעמרא. שטעדטע זיך דאס אינגאריש העער אינע מיללי פֿאן מארטש אן שאנ. ר שראבאדענג אין. דער דאנג אינד מאמאי בעטבטיגטן דיא רעגימענטער אינד גע־ יראטען אבערהלן דען בעפּפּטן נסט דיא טר־ ריטען העערפֿטילען בעזעטצטן אם מארגן דיא הויער נאבפּט מארטש. דיא דיא אינגארן בוהער צו בעזעטצן פֿרדוטט דאשטי. טראשדעם זיא הויער צייט נעגנג דאשטי. פֿאן דיזען הויגלן דאנג־ טען דיא טירמען דאם נאנצע אינגאריש העער אבערבליקטן. נעגנן מטטאג דאנגט מילימאן זעלבפּט אן. אינד הויפֿט וואפֿרט קריפֿבראטי אינד אם אירד נאבמיטאנם עדרראנטען דיא קריפֿבראפֿפֿטן אם צייטן דעם אנגריפֿפֿען.

דאנג הייזיג לעם זיך זאנצער אינד העלם רייבען אינד אלם עי דען דעפּצבראפּפּ. אינד בעגאנגן דעפּטי צי צישטרין. עם יי אינץ פֿאראנטג דעפּטן יאם דאמטן זאלפּט.

יי א אין יירדער אדקאן שטרעפּטן זיך דיא אינגארן אייך דיא טירטישטן העערפֿטילען. דראנג־ טען דיא טירקיפּר אינד בעגאנגן דיעזע צי פֿפֿראנטן. פֿלאטפּלוך עיצטפּטעדיפּ דיא עדרנ־ 300 טירקישע דאנאנן. דיא בי יפּטפּט דיא אינגארן רוהיג. הערגלאפֿטען דיפּפּטן. בעגאנגן פֿיער אינד פֿערבינבטינג נעגנן דיעזע צי שפּיגן. דיא אר־ אייסילנדרן קערטטן אם אינד יסטטן אן אירער פֿיכט דיא אינגן נאבדראנענדרן מיט זיך, א דאם אם אינגארישען העערע אינע טערקע. טיטע פֿערפּפּטינג עגשטאנד. אינד דיא שלאבט, פֿאן דער דאם פֿערדע אבדינג. דאר דער הויפּטמאן אנדרעם אינד דען אנגשלאפֿטען האבען. אים 25־טיזענר מאנן בעשטאנד.

פֿערשיעדענע נייאיטריטען.

(אין דער אי ם ש י ם ס ז י ט צ י נ נ) דער הויפּטען אי־טראי־אסענעפּטיגדע נעלאנטשע נעפּפּטען דאס שיפֿפּטיג נעזוידר דעם מיטראטשער מוד דרב דיג מיי עכם שלום ס ג ר, זאדן דעם פֿרשטאבענגען נאך מיי־ הים ס ג ר זיל, ציר פֿערלעזונג. אין יעלבעם דער נעאנטנפּ, אלם זאדן דעם פֿרישאבענגען אבערראבנעפּם, יין דעכט איך דען הויפּטען דראבענערפֿאפּטען נעל־ בעזר מאכטע אינד זינע אישראטע צים דאבבי־ נער בעאנשפּרוכט. דיא איששסטוצונג פֿאפּטע יעלאך זיך אי ש ט ע ן נ ן ק ב צ י ז ו י ן ז.

(אי ם ש י ל ם) זיידר אינם אין אייפֿיר מרדינ מיט אלעזר יאבב, נשיא בולל יראישיא צונעזונדעט. יעלבער נאך אללען זיב־ טי נעגען דין דיא יראינע ונדעדט. דאפּם אנבעטש־ מעלבע נלייבענגנאפּסען ניכט נאך דעם זיידען לאנדע נאמען אי ר י ש ל י ם. זיידר אינם אין אייפֿיר מרדינ מיט אלעזר יאבב, נשיא בולל יראישיא צונעזונדעט. יעלבער נאך אללען זיב־ טי נעגען דין דיא יראינע ונדעדט. דאפּם אנבעטש־ מעלבע נלייבענגנאפּסען ניכט נאך דעם זיידען לאנדע נאמען אי ר י ש ל י ם.

(א ו ם י ר ש ל י ם)

magukat ilyen példátlan gaztettre elhatározni. Tüzes korbács, és nem tanitói állás az ilyen nyomorultaknak! Rajta leszünk, hogy megtudjuk nevüket és kezeskedünk, hogy zsidó-községben ez életben nem tanitóskodnak. Mert az antisemiták legalávalóbbja derék, tisztességes ember ezekhez a legmélyebb undort keltő, gézenguz ficzkókhoz képest.

De Ön rabbi ur sem felelt meg zsidó hitpásztori kötelességének. Miért nem buktatta meg őket egytől-egyig a hittanból? Hát csak azt vizsgálja Tisztelendőséged, hogy tudják-e hallgatói, hány napig tart a zsidó peszach? Hát az, hogy valaki hitét pellengérre állitja, felekezetét megbecsteleniti, arczul köpi, hát az Ön előtt, rabbi ur, nem képezhet okot a hittanból való megbuktatásra? Még egyszer, Ön nem felelt meg kötelességének!

Az állásával oly rutul visszaélt igazgató továbbra is megmarad a losonczi állami tanitóképezde élén, hogy tovább is üzhesse — ad majorem antisemitarum gaudium — zsidófaló mesterségét, hogy továbbra is élő gunyja legyen a törvényben foglalt »egyenlőség«-nek, ezt még most nem tudhatjuk; reméljük és elvárjuk Tréfort Ágoston miniszter ur igazságszertetétől és a fennálló törvények tiszteletben tartásától, hogy az ilyen alávalóságot példaszerűen megbüntetendi; de az ránk nézve nem fődolog; fődolog, hogy az intézetnek annyira elfajult zsidó tanitványaival megértessük, hogy a kiből az emberi és a felekezeti öntudat annyira kihalt, az megérdemli ugy a felekezet mint az egész társadalom legsujtóbb megvetését.

Szabolesi M.

ייד נעכטן דיעזעם אפֿפֿעניע שרייבטן אין אונזער שפּאלטן, איז ווי עדמסמזעם נישט ווארטן לאנג, דאס דעסמטן וויכטיגע „אנטיי־אינם" פֿון דאלף, אונ צוישענם ווייל ווי עם האבן יואלטן, דאס עם דיא בעטרעפֿענדן זעלבסט־ווי אונ דיא — יענן דאס אינהאלט מאלף אונטערשטרעכן פֿון־זיך־זעלבסט, אלעס יענן עם אינהאלט אנדערם נעפֿאלדט. אונם צוי דעצעניאפֿאם צוזאמן זואלטן.

עם אינ יואר, דאס ווישש זואלכסטנע. וואסזוין דאס אין אונזערן מאנגן — לויידער אונטערדאס דיידער — שטאדט נעזונ אבענאמטמן, זא אבגיינישעיא אבער אינ עם דאך נישט נעזונקן, זא אנאישטש־עבריך פֿעריאפֿן וונר אינזערע יודען דאך נישט, דאס זא נישט פֿאר שאם אונר צאהן עראבטהן זאלטן, דאם וך אידע פֿישט ניכט קראפֿטאפֿט באלטן זאלטש, יענן זא פֿאן אינגר שאנדטאפֿ ערפֿאהרן, יינ־אפֿ דיא פֿאן לאשאניא יואר, דיא אונם אללעם בלוש אונם נעזוכט טרייבט, זא דאם ווי אנשטאשט דער ערדער פֿיעל לינעבר דיא פֿישטש דאנדראבטן מאכטש, אום יענן פֿערוואפֿאבטן אונר קראבטפֿראנזן, ווי דיא פֿישטש אונדערן, דיא אונם אללעם נעזוכט טרייבט, זא דאם ווי אנשטאשט דער ערדער פֿיעל לינעבר דיא פֿישטש דאנדראבטן מאכטש, אום יענן פֿערוואפֿאבטן אונר קראבטפֿראנזן, ווי דיא פֿישטש אונדערן, דיא אונם אללעם בלוש אונ